Dziennik Urzędowy
Unii Europejskiej

PL
Seria C

C/2026/2836

26.5.2026

Zawiadomienie Komisji

Wytyczne w sprawie wdrażania ramowej dyrektywy wodnej podczas wydawania pozwoleń na nowe projekty i działalność już prowadzoną, ze szczególnym uwzględnieniem sektora górniczego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(C/2026/2836)

Wprowadzenie

W Planie działania RESource EU ([1]) Komisja zobowiązała się, że wyda „wytyczne, aby umożliwić prostsze i bardziej zharmonizowane wdrażanie prawa UE dotyczącego pozwoleń środowiskowych, w tym aspektów związanych z sektorem górniczym, w państwach członkowskich". Niniejsze wytyczne mają pomóc w zmniejszeniu niepewności w odniesieniu do procedur i kryteriów oceny niezbędnych do przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko wynikających z ramowej dyrektywy wodnej ([2]).

Inicjatywa ta ma na celu wspieranie ogólnej odporności Europy w oparciu o solidne i jasne ramy regulacyjne polityki wodnej, Europejską strategię odporności gospodarki wodnej oraz nasz cel, jakim jest zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i przywozu surowców krytycznych niezbędnych do przyspieszenia transformacji energetycznej. Obecnie wdrażanie ramowej dyrektywy wodnej odznaczające się brakiem spójności w państwach członkowskich i między nimi wpływa na odporność gospodarki wodnej oraz na koszty i prawdopodobieństwo uzyskania pozwolenia, które są kluczowymi względami przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, zwłaszcza w sektorze surowców krytycznych ([3]), zdefiniowanym w europejskim akcie w sprawie surowców krytycznych ([4]).

Aby sprostać powyższym wyzwaniom, w niniejszych wytycznych przeanalizowano przepisy ramowej dyrektywy wodnej oraz przyjętych na jej podstawie dwóch dyrektyw szczegółowych, tj. dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych ([5]) i dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości ([6]), ostatnio zmienionych dyrektywą (UE) 2026/805 ([7]), które regulują wydawanie pozwoleń na nowe projekty lub nową działalność.

Niniejsze wytyczne opierają się na utrwalonym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącym wykładni prawa Unii; w świetle tego orzecznictwa wykładnia wymaga uwzględnienia nie tylko brzmienia przepisu, ale również kontekstu i celów, do których realizacji zmierza akt prawny, którego przepis ten jest częścią ([8]).

Niniejsze wytyczne nie zastępują, nie uzupełniają ani nie zmieniają przepisów przywołanego prawodawstwa, które jako jedyne ustanawiają mające zastosowanie zobowiązania prawne. Wytycznych nie należy rozważać oddzielnie, lecz należy je interpretować w połączeniu z odpowiednimi przepisami, a nie jako osobne źródło informacji. Wiążącej wykładni prawa Unii może dokonywać wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

([1]) COM(2025) 945 final. Plan działania RESourceEU – Przyspieszenie realizacji unijnej strategii w zakresie surowców krytycznych w celu dostosowania się do nowej rzeczywistości.

([2]) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

([3]) SWD(2023) 161 final, sprawozdanie z oceny skutków towarzyszące dokumentowi: Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020.

([4]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (Dz.U. L 1252 z 3.5.2024, s. 1).

([5]) ([5]) Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed substancjami zanieczyszczającymi i pogorszeniem ich stanu (Dz.U. L 372 z 27.12.2006, s. 19).

([6]) ([6]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 6 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 84).

([7]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/805 z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2000/60/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, dyrektywy 2006/118/WE w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu oraz dyrektywy 2008/105/WE w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L, 2026/805, 20.4.2026). W przypadkach, w których obowiązujące przepisy uległy modyfikacji wskutek niedawnych zmian, omówiono jedynie nowe przepisy, chociaż na ich transpozycję państwa członkowskie mają jeszcze czas do grudnia 2027 r.

([8]) KRONE-Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, pkt 25.

Celem niniejszych wytycznych jest zmniejszenie niepewności co do istotnych elementów i procedur wymaganych do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wynikającej z ramowej dyrektywy wodnej. Przeanalizowano w nich również obowiązujące przepisy pozwalające państwom członkowskim na ustanawianie niższych celów środowiskowych w przypadku, gdy nie ma wykonalnych środków umożliwiających osiągnięcie dobrego stanu wód (tj. nie istnieją środki umożliwiające poprawę sytuacji) lub gdy dobry stan można osiągnąć jedynie poprzez poniesienie nieproporcjonalnych kosztów. Jest to szczególnie ważne w odniesieniu do odnawiania pozwoleń dla już istniejących instalacji lub już prowadzonej działalności. Ponadto najnowsze zmiany w ramowej dyrektywie wodnej, dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości i dyrektywie w sprawie ochrony wód podziemnych wprowadzają dodatkowe możliwości wyłączeń, w odniesieniu do których należy zapewnić dodatkowe wytyczne w celu zapewnienia ich zharmonizowanego wdrożenia we wszystkich państwach członkowskich.

Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi, w szczególności w kontekście wspólnej strategii wdrażania ramowej dyrektywy wodnej, np. w celu przeglądu wcześniej uzgodnionych wytycznych w ramach wspólnej strategii wdrażania ([9]), a także w formie usystematyzowanych dialogów na temat wody, aby wspierać skuteczniejsze i bardziej porównywalne wdrażanie ocen związanych z ramową dyrektywą wodną w kontekście wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych.

Te same interpretacje Komisji można stosować odpowiednio również do innych projektów lub działalności, w tym związanych z sektorami strategicznymi, promowanymi w kontekście dyrektywy w sprawie energii odnawialnej III ([10]), aktu w sprawie czipów ([11]) lub aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie ([12]).

Wytyczne stanowią uzupełnienie bieżących wysiłków Komisji na rzecz przyspieszenia wydawania pozwoleń, w tym niedawnego wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie przyspieszenia ocen oddziaływania na środowisko ([13]), w którym proponuje się uproszczone i przyspieszone procedury, w tym pojedyncze punkty kontaktowe, cyfryzację i szybszy przebieg procedur, a także, w przypadku sektorów strategicznych, przepisy dotyczące nadrzędnego interesu społecznego, milczącej zgody i rozstrzygania sporów.

Chociaż w ramowej dyrektywie wodnej podano cztery różne definicje „stanu", tj. stanu *ekologicznego* i stanu *chemicznego* wód powierzchniowych oraz stanu *ilościowego* i stanu *chemicznego* wód podziemnych, w wytycznych skoncentrowano się na stanie chemicznym zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, ponieważ najwięcej trudności zgłoszono w związku z projektami, które mogą mieć wpływ na stan chemiczny.

Wytyczne skupiają się na ośmiu pytaniach, które odnoszą się do trudności zgłoszonych przez zainteresowane strony w kontekście wniosków o nowe pozwolenia lub w kontekście przedłużenia istniejących pozwoleń. Mają one na celu zaproponowanie rozwiązań opartych na interpretacji poszczególnych przepisów zawartych w ramowej dyrektywie wodnej, dyrektywie w sprawie ochrony wód podziemnych i dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości. W szczególności w wytycznych wyjaśniono istniejące mechanizmy elastyczności, z których mogą korzystać państwa członkowskie przy ocenie stanu chemicznego i jego potencjalnego pogorszenia, z podkreśleniem, że cele ramowej dyrektywy wodnej muszą zostać osiągnięte na poziomie jednolitej części wód jako całości. W tym względzie podkreślono w nich, że, jak zauważono w dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości, w przypadku niektórych rodzajów działalności górniczej lub przemysłowej może nie być możliwe zmniejszenie stężenia jednej lub kilku substancji zanieczyszczających w ściekach poniżej środowiskowej normy jakości (EQS) określonej w przepisach, co prowadzi do przekroczenia obecnych stężeń substancji zanieczyszczających w pobliżu punktów zrzutu. Dyrektywa w sprawie środowiskowych norm jakości przewiduje zatem wyznaczenie „stref mieszania", w których przekroczenie środowiskowej normy jakości dla substancji zanieczyszczającej z danego punktu zrzutu jest dopuszczalne pod warunkiem, że EQS jest przestrzegana w całej jednolitej części wód. W wytycznych podkreślono również, że przy ustalaniu norm jakości lub ocenie zgodności ważne jest uwzględnienie naturalnych stężeń tła i biodostępności, aby uniknąć ustanawiania norm jakości na niepotrzebnie rygorystycznym poziomie i zapewnić właściwą ocenę zgodności.

Ponadto w wytycznych wyjaśniono wymogi związane z wydawaniem pozwoleń na podstawie ramowej dyrektywy wodnej, istniejące mechanizmy elastyczności na podstawie art. 4 ust. 7 oraz nowo wprowadzone art. 4 ust. 7a i 7b, które państwa członkowskie mogą wykorzystywać do zatwierdzania projektów mogących prowadzić do pogorszenia stanu jednolitej części wód. W dokumencie wyjaśniono, w jaki sposób te mechanizmy elastyczności można wykorzystać w celu ułatwienia realizacji projektów w zakresie górnictwa i obróbki metali, w tym w odniesieniu do pośredniego pogorszenia stanu chemicznego, i podkreślono jednocześnie, że ramowej dyrektywy wodnej nie można interpretować jako dopuszczającej pogorszenie stanu chemicznego jednolitej części wód z powodu bezpośrednich zrzutów zanieczyszczeń.

([9]) RDW – Biblioteka.

([10]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (Dz.U. L, 2023/2413, 31.10.2023).

([11]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1781 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie ustanowienia ram dotyczących środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu półprzewodników oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2021/694 (Dz.U. L 229 z 18.9.2023, s. 1).

([12]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (Dz.U. L, 2024/1735, 28.6.2024).

([13]) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przyspieszenia ocen oddziaływania na środowisko (COM/2025/984 final).

Ponadto w wytycznych sprecyzowano, że w przypadku istniejącej działalności, w tym działalności górniczej, podczas przeglądu pozwoleń lub zezwoleń mogą mieć zastosowanie inne wyłączenia. Oznacza to, że dopuszczalne jest przedłużenie terminów na okres po 2027 r. (jeżeli uzasadniają to warunki naturalne) i wyznaczenie, pod pewnymi warunkami, niższych celów środowiskowych na okres po 2027 r. zgodnie z art. 4 ust. 4 i 5.

Wytyczne skupiają się na następujących ośmiu pytaniach:

1. W jaki sposób przeprowadza się ocenę stanu chemicznego w odniesieniu do zasady niepogarszania stanu wód?

2. W jaki sposób państwa członkowskie identyfikują substancje zanieczyszczające specyficzne dla dorzeczy w przypadku wód powierzchniowych oraz substancje zanieczyszczające o znaczeniu krajowym w przypadku wód podziemnych?

3. W jaki sposób można uwzględnić naturalne stężenia tła i biodostępność przy ustalaniu środowiskowych norm jakości (EQS) lub przy ocenie zgodności?

4. W jaki sposób wyznaczenie stref mieszania może stanowić ułatwienie w wydawaniu pozwoleń bez uszczerbku dla osiągnięcia ogólnego celu dyrektywy?

5. Czego wymaga ramowa dyrektywa wodna w zakresie wydawania pozwoleń?

6. Jakie mechanizmy elastyczności przewidziano w dyrektywie w celu uwzględnienia nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej?

7. Jakie nowe wyłączenia wprowadzono w ostatnim okresie i w jaki sposób mogą one pomóc sektorowi górnictwa i obróbki metali?

8. Jakie inne mechanizmy elastyczności przewidziano w ramowej dyrektywie wodnej, aby zapewnić możliwość odnowienia/przedłużenia pozwoleń dotyczących prowadzonej już działalności oraz istniejących instalacji?

1. **W jaki sposób przeprowadza się ocenę stanu chemicznego w odniesieniu do zasady niepogarszania stanu wód?**

Przepisy prawne i odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości:

Art. 2 pkt 10 i 12; art. 2 pkt 24 i 25; art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i), art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (i); art. 8 ust. 1 i 2 ramowej dyrektywy wodnej 2000/60/WE oraz załączniki II i V do niej; art. 3 ust. 1 dyrektywy 2006/118/WE w sprawie ochrony wód podziemnych, z uwzględnieniem ostatnich zmian w art. 3 ust. 1 lit. c) i art. 3 nowe ust. 1a i 1b oraz powiązanych załącznikach; art. 3 ust. 1a dyrektywy 2008/105/WE w sprawie środowiskowych norm jakości, z uwzględnieniem ostatnich zmian w art. 3 ust. 1a ppkt (iii) i (iv) oraz w art. 3 ust. 1a akapit ostatni i powiązanych załącznikach, a także nowej definicji „pogorszenia stanu części wód" w art. 2 pkt 43 ramowej dyrektywy wodnej.

Odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości: wyroki: z dnia 1 lipca 2015 r., Weser, C-461/13, i z dnia 28 maja 2020 r., Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

Interpretacja Komisji:

Ocena stanu chemicznego wód powierzchniowych służąca osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 4 ramowej dyrektywy wodnej opiera się na zgodności z ogólnounijnymi środowiskowymi normami jakości (EQS) ustanowionymi dla substancji zidentyfikowanych na poziomie UE oraz, od 21 grudnia 2027 r. ([14]), z krajowymi normami ustanowionymi dla substancji wskazanych przez państwa członkowskie jako substancje zanieczyszczające o znaczeniu krajowym, tzw. substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy. **Ocena stanu chemicznego wód podziemnych** opiera się na zgodności z normami jakości ustanowionymi na poziomie UE, a także z wartościami progowymi ustalonymi przez państwa członkowskie dla substancji zanieczyszczających o znaczeniu krajowym. Należy zauważyć, że zgodnie z ramową dyrektywą wodną te normy jakości mają zastosowanie na poziomie jednolitej części wód oraz że środowiskowe normy jakości mogą nie mieć automatycznego zastosowania jako dopuszczalne wartości emisji na poziomie poszczególnych instalacji lub działalności.

([14]) Dyrektywa (UE) 2026/805. W przypadkach, w których obowiązujące przepisy zostały niedawno zmienione, omówiono nowe przepisy, chociaż na ich transpozycję państwa członkowskie mają jeszcze czas do grudnia 2027 r.

Odnosząc się do **zharmonizowanych unijnych norm jakości i terminów zapewnienia zgodności w odniesieniu do substancji zanieczyszczających o znaczeniu ogólnounijnym zarówno w wodach powierzchniowych, jak i podziemnych** ([15]), należy wziąć pod uwagę fakt, że w przypadku substancji zanieczyszczających o znaczeniu ogólnounijnym wprowadzonych po pierwszym przyjęciu dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości i dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych mogą mieć zastosowanie dłuższe terminy zapewnienia zgodności i wyłączenia czasowe. Podsumowanie tych terminów znajduje się w załączniku I do niniejszych wytycznych.

Aby ocenić stan jednolitej części wód, państwa członkowskie opierają się na wynikach monitorowania. Aby ocenić potencjalne pogorszenie stanu w wyniku projektu, państwa członkowskie opierają się na modelowaniu lub ocenie eksperckiej stanu oczekiwanego w następstwie projektu. Ramowa dyrektywa wodna przyznaje państwom członkowskim stosunkowo dużą swobodę w zakresie **monitorowania wód powierzchniowych i podziemnych**, np. pod względem ewentualnego grupowania jednolitych części wód, liczby i lokalizacji punktów monitorowania, monitorowanych elementów jakości oraz zalecanej częstotliwości monitorowania. Pozwala to na dostosowanie do warunków lokalnych.

Ocena zgodności w odniesieniu do dobrego stanu chemicznego odbywa się na poziomie całej jednolitej części wód przez uwzględnienie wyników z reprezentatywnych punktów monitorowania znajdujących się w tej jednolitej części wód i wybranych w taki sposób, aby odzwierciedlić skalę i wpływ presji jako całości ([16]).

Zgodnie z ramową dyrektywą wodną państwa członkowskie są odpowiedzialne za wyznaczenie jednolitej części wód na podstawie charakterystyki każdego obszaru dorzecza. Odbywa się to zgodnie z definicjami zawartymi w art. 2 ramowej dyrektywy wodnej ([17]) oraz ogólnymi zasadami określonymi w załączniku II do tej dyrektywy. Głównym celem wskazania „jednolitych części wód" jest umożliwienie dokładnego opisania ich stanu i porównania go z celami środowiskowymi. Ramowa dyrektywa wodna dopuszcza dwa systemy wyznaczania jednolitych części wód powierzchniowych (systemy A i B), z których jeden opiera się w dużej mierze na wielkości, a drugi na bardziej elastycznych kryteriach o równoważnym skutku ([18]). W odniesieniu do wód podziemnych, biorąc pod uwagę ich charakterystykę, ramowa dyrektywa wodna pozwala na większą elastyczność w ich wyznaczaniu. Dostępne są dodatkowe wytyczne dotyczące identyfikacji jednolitych części wód ([19]). Należy zauważyć, że na tę ocenę może mieć wpływ wielkość jednolitej części wód określana przez państwa członkowskie zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami.

Cele ramowej dyrektywy wodnej, w tym zasada zapobiegania pogorszeniu się stanu wód określona w art. 4 ust. 1, mają zastosowanie do jednolitych części wód, a nie do poszczególnych instalacji jako takich. Z orzecznictwa wynika jednak jasno, że spoczywający na państwach członkowskich obowiązek zapewnienia, aby stan jednolitych części wód nie uległ pogorszeniu, obejmuje poszczególne przedsięwzięcia, które mogą wymagać zezwolenia na podstawie przewidzianego w art. 4 systemu odstępstw ([20]). Jednocześnie w ramowej dyrektywie wodnej przyjęto zintegrowane podejście do kontroli zanieczyszczeń. Przy ocenie wpływu nowych projektów lub nowej działalności na stan chemiczny danej jednolitej części wód państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę **wszystkie istniejące źródła zanieczyszczeń** mające wpływ na daną jednolitą część wód oraz potencjał ograniczenia zanieczyszczenia z tych źródeł.

Oznacza to, że państwa członkowskie mogą ułatwić wydanie zezwolenia na nowy projekt, który pociągałby za sobą nowe zrzuty, przez ograniczenie dozwolonych zrzutów z istniejących instalacji, np. przez wprowadzenie wymogu stosowania najlepszych dostępnych technologii ograniczania zanieczyszczenia. Można to osiągnąć tylko w przypadku gdy właściwe organy mają jasny ogląd całej działalności mającej wpływ na daną jednolitą część wód oraz możliwości przeglądu i uaktualnienia odnośnych pozwoleń w celu zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń, a także umożliwienia wprowadzenia nowej działalności wiążącej się ze zrzutem tych samych substancji zanieczyszczających do tej samej jednolitej części wód, bez powodowania w ten sposób pogorszenia ich stanu chemicznego. Będzie to wymagało dobrej współpracy i koordynacji między poszczególnymi organami nadzorującymi jakość wody a organami odpowiedzialnymi za wydawanie pozwoleń. Taka koordynacja jest wymagana na podstawie art. 5 dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych ([21]) i znajduje odzwierciedlenie w art. 10 ramowej dyrektywy wodnej. Należy zauważyć, że w większości przypadków dzięki stałemu

([15]) Należy zauważyć, że w dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości i w dyrektywie w sprawie ochrony wód podziemnych stosuje się różne terminy w odniesieniu do odpowiednich norm jakości, tj. odpowiednio „środowiskowe normy jakości" dla wód powierzchniowych i „normy jakości" dla wód podziemnych.

([16]) Wynika to z definicji „dobrego stanu chemicznego" zawartej w art. 2 pkt 24 i 25 ramowej dyrektywy wodnej, a także z przepisów dotyczących monitorowania zawartych w sekcjach 1.3 i 2.4 załącznika V do wspomnianej dyrektywy. W wytycznych w ramach wspólnej strategii wdrażania nr 7 – „Monitorowanie na podstawie ramowej dyrektywy wodnej", nr 15 – „Monitorowanie wód podziemnych", nr 19 – „Monitorowanie stanu chemicznego wód powierzchniowych" i nr 40 – „Częstotliwość monitorowania stanu chemicznego wód powierzchniowych", dostępnych na stronie internetowej circabc, zaproponowano ogólne podejście metodologiczne do monitorowania na potrzeby wdrażania ramowej dyrektywy wodnej.

([17]) Jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych zdefiniowano odpowiednio w art. 2 pkt 10 ramowej dyrektywy wodnej („część wód powierzchniowych" oznacza „oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych") oraz w art. 2 pkt 12 („część wód podziemnych" oznacza „określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych").

([18]) ([18]) Sekcja 1.2 załącznika II do ramowej dyrektywy wodnej.

([19]) Wytyczne w ramach wspólnej strategii wdrażania nr 2 – „Identyfikacja jednolitych części wód", dostępne na stronie internetowej circabc, zawierają konkretne praktyczne sugestie dotyczące identyfikacji jednolitych części wód na podstawie ramowej dyrektywy wodnej.

([20]) C-461/13 pkt 48.

([21]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

postępowi technologicznemu wspieranemu również przez nowo utworzony Ośrodek Innowacji w dziedzinie Transformacji Przemysłowej i Emisji Przemysłowych (INCITE) ([22]) oraz dzięki innowacyjnym produktom wprowadzanym na rynek także przez podmioty z siedzibą w UE nowe technologie ograniczania zanieczyszczenia są coraz częściej udostępniane na rynku i mogą być stosowane do modernizacji istniejących instalacji. Z kolei redukcja emisji z takich instalacji może przyczynić się do osiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej, a jednocześnie stworzyć margines umożliwiający ewentualne dodanie zrzutów z nowej działalności bez ogólnego pogorszenia stanu wód.

Przykłady:

— Na nową działalność górniczą lub w zakresie obróbki metali należy uzyskać pozwolenie środowiskowe umożliwiające zrzucanie ścieków zawierających PFAS do pobliskiej rzeki. Na rzekę oddziałuje już jednak inna działalność przemysłowa wiążąca się ze zrzutami pewnych ilości PFAS, które są już odpowiedzialne za zły stan. Aby uniknąć pogorszenia się stanu wód w wyniku nowej działalności, właściwy organ może podjąć decyzję o przeglądzie pozwoleń dla już prowadzonej działalności. Mogły one zostać przyznane dawno temu, gdy nie były dostępne odpowiednie techniki ograniczania zanieczyszczenia umożliwiające zmniejszenie zrzutów PFAS, i od tego czasu takie techniki mogły stać się dostępne i w związku z tym można byłoby włączyć je do odpowiednich pozwoleń. Ograniczenie emisji PFAS z prowadzonej już działalności mogłoby pozwolić na rozpoczęcie nowej działalności bez pogarszania stanu jednolitej części wód lub stwarzania zagrożenia dla zgodności z normami jakości środowiska dotyczącymi PFAS w przyszłości.

— Aby wydać zezwolenie dla nowej instalacji na zrzut kobaltu do danej jednolitej części wód, właściwy organ może zmienić pozwolenia innych instalacji zrzucających kobalt do tej samej jednolitej części wód i zobowiązać je do poprawy oczyszczania ścieków, tak aby całkowita zrzucana ilość, w tym zrzuty pochodzące z nowej instalacji, nie prowadziła do pogorszenia stanu chemicznego.

— W przypadku pierwotnych EQS dla niklu (ustalonych w 2008 r.) istnieje możliwość przedłużenia terminów osiągnięcia zgodności do końca 2027 r. Zaktualizowane (i bardziej rygorystyczne) EQS dla niklu zawarte w dyrektywie w sprawie środowiskowych norm jakości i wprowadzone w ramach ostatniego przeglądu z 2026 r. będą musiały zostać spełnione do 22 grudnia 2033 r., z możliwością przedłużenia tego terminu do 22 grudnia 2039 r. (lub dalej, jeżeli uzasadniają to „warunki naturalne").

2. **W jaki sposób państwa członkowskie identyfikują substancje zanieczyszczające specyficzne dla dorzeczy w odniesieniu do wód powierzchniowych oraz substancje zanieczyszczające o znaczeniu krajowym w odniesieniu do wód podziemnych?**

Przepisy prawne:

Art. 2 pkt 30b niedawno zmienionej ramowej dyrektywy wodnej oraz art. 3 ust. 1b niedawno zmienionej dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych i załącznik II do niej, a także nowy załącznik II do niedawno zmienionej dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości.

Interpretacja Komisji:

W odniesieniu do *wód powierzchniowych* z nowej definicji substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy ([23]) wynika, że istnieją trzy elementy, które należy wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji, czy dana substancja zanieczyszczająca powinna zostać określona jako specyficzna dla dorzeczy i czy należy ustanowić (krajowe) środowiskowe normy jakości. Po pierwsze, element przestrzenny, tj. substancję zanieczyszczającą identyfikuje się jako zrzucaną w znacznych ilościach w dorzeczu lub zlewni, a niekoniecznie na poziomie pojedynczej jednolitej części wód. Po drugie, element „ilościowy", tj. zanieczyszczenie powinno być zrzucane w „znacznych ilościach". Po trzecie, rzeczywisty „element ryzyka", tj. takie zrzuty muszą stanowić „znaczące ryzyko" dla środowiska wodnego lub za jego pośrednictwem na terytorium państwa członkowskiego. Oznacza to, że na podstawie oceny presji i wpływu przeprowadzonej zgodnie z załącznikiem II do ramowej dyrektywy wodnej państwa członkowskie nie muszą określać substancji zanieczyszczającej jako specyficznej dla dorzeczy, jeżeli substancja ta jest zrzucana w całym dorzeczu jedynie w nieznacznych ilościach, które nie stwarzają ryzyka, nawet jeżeli jest zrzucana w ramach nowej działalności.

Również w przypadku *wód podziemnych* to na poziomie dorzecza państwa członkowskie są zobowiązane do wyboru jednolitych części wód, które należy monitorować pod kątem tych dodatkowych krajowych parametrów zanieczyszczenia wskazujących na wpływ lokalnych presji, co wiąże się z ryzykiem, że wody te nie osiągną dobrego stanu chemicznego, oraz do odpowiedniego ustalenia maksymalnych dopuszczalnych wartości progowych dla takich *substancji zanieczyszczających o znaczeniu krajowym*.

([22]) Zob.: Europejski Ośrodek Innowacji w dziedzinie Transformacji Przemysłowej i Emisji Przemysłowych | INCITE.

([23]) Zob. nowa definicja substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy w art. 2 pkt 30b ramowej dyrektywy wodnej. Aby wspierać wdrażanie za pomocą przykładów i najlepszych praktyk, udostępniono niewiążące wytyczne techniczne dotyczące ustalenia środowiskowych norm jakości – RDW – Biblioteka.

Zarówno w przypadku substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy (wody powierzchniowe), jak i zanieczyszczeń o znaczeniu krajowym (wody podziemne) obowiązują różne terminy zapewnienia zgodności w zależności od momentu, w którym zidentyfikowano dane substancje zanieczyszczające. W związku z tym państwa członkowskie dysponują marginesem swobody w zarządzaniu zgodnością w odpowiednich terminach (zob. przykład).

Przykłady:

— Państwa członkowskie nie muszą określać kobaltu jako substancji zanieczyszczającej specyficznej dla dorzecza, jeżeli ta substancja zanieczyszczająca jest zrzucana w całym dorzeczu jedynie w nieznacznych ilościach, które nie stanowią zagrożenia, nawet jeżeli jest zrzucana w ramach nowej działalności.

Jeżeli w 2022 r. państwo członkowskie zidentyfikowało arsen jako zanieczyszczenie o znaczeniu krajowym w swoich wodach podziemnych i odpowiednio ustaliło wartość progową, osiągnięcie zgodności z tą wartością progową będzie wymagane dopiero do 2033 r., tj. do końca okresu objętego planem gospodarowania wodami w dorzeczu ([24]) następującego po okresie, w którym ustalono krajową wartość progową. Ponadto państwa członkowskie mają możliwość zastosowania wyłączeń czasowych w przypadku, gdy wartości progowej nie można osiągnąć w terminie zapewnienia zgodności przypadającym na 2033 r., i mogą odroczyć osiągnięcie zgodności o jeden dodatkowy okres objęty planem gospodarowania wodami w dorzeczu, tj. do 2039 r. (zob. nowy ust. 1b w art. 3 dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych). Te terminy zapewnienia zgodności i ewentualne wyłączenia czasowe dają właściwym organom państw członkowskich i operatorom obszerny margines na określenie i wdrożenie odpowiednich środków zapewniających, ostatecznie, zgodność z wartościami progowymi ustalonymi w obecnym cyklu (i w przyszłych cyklach).

3. **W jaki sposób można uwzględnić naturalne stężenia tła i biodostępność przy ustalaniu środowiskowych norm jakości (EQS) lub przy ocenie zgodności?**

Przepisy prawne:

Część A przypis 12 załącznika I i część B pkt 3 załącznika I do dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości; art. 2 pkt 5 dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych oraz części A i C załącznika II do niej.

Interpretacja Komisji:

W przypadku **substancji występujących naturalnie** ([25]), takich jak metale, należy wziąć pod uwagę naturalne stężenia tła i biodostępność ([26]), aby uniknąć ustanawiania norm jakości na niepotrzebnie rygorystycznym poziomie lub aby właściwie ocenić zgodność. Przepisy umożliwiają to państwom członkowskim zarówno w odniesieniu do wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

W przypadku **wód powierzchniowych biodostępność uwzględnia się** przy ustalaniu środowiskowych norm jakości na poziomie UE. W stosownych przypadkach zachęca się państwa członkowskie do przyjęcia tego samego podejścia przy ustalaniu krajowych środowiskowych norm jakości ([27]). Przy ocenie zgodności ze środowiskowymi normami jakości na podstawie monitorowanych stężeń należy uwzględnić **naturalne stężenia tła**. Przed porównaniem ze środowiskowymi normami jakości dla wód powierzchniowych naturalne stężenia tła można odjąć od zmierzonych stężeń.

W przypadku wód podziemnych naturalne stężenia tła należy uwzględnić przy ustalaniu wartości progowych.

W przypadku **nowych projektów** państwa członkowskie powinny zatem **określić naturalne stężenia tła** dla odnośnych jednolitych części wód przed rozpoczęciem projektu, ponieważ nieuchronnie różnią się one w zależności od miejsca. Należy to odpowiednio uwzględnić w kontekście wszelkich procesów wydawania zezwoleń lub pozwoleń.

([24]) Plan gospodarowania wodami w dorzeczu to plan, który państwa członkowskie muszą sporządzać co sześć lat i w którym określa się programy środków służących osiągnięciu celów ramowej dyrektywy wodnej.

([25]) Substancje występujące naturalnie, takie jak metale, można wykryć w sytuacji, gdy nie ma żadnego źródła zanieczyszczenia. W wyniku takiej naturalnej obecności wiele organizmów wodnych mogło dostosować się do podwyższonych stężeń tych substancji, a zatem wpływ tych substancji na organizmy wodne może być mniejszy.

([26]) Na biodostępność, a tym samym toksyczność, znaczący wpływ może mieć skład chemiczny wody (np. twardość, pH, rozpuszczalny węgiel organiczny i inne parametry jakości wody, które oddziałują na biodostępność).

([27]) Aby wesprzeć wdrażanie za pomocą przykładów i najlepszych praktyk, ustanowiono niewiążące wytyczne techniczne dotyczące uwzględniania biodostępności metali i naturalnych stężeń tła przy ocenie zgodności (wytyczne w ramach wspólnej strategii wdrażania nr 38 – Wytyczne techniczne dotyczące środowiskowych norm jakości dla metali, dostępne na stronie internetowej circabc).

Przykłady:

— W przypadku wód powierzchniowych, jeżeli w podglebiu występuje nikiel, lokalne jednolite części wód mogą charakteryzować się stosunkowo wysokimi naturalnymi stężeniami tła tego metalu. Wydobycie niklu na tym obszarze może wiązać się ze zrzutem ścieków górniczych zawierających nikiel do jednolitej części wód powierzchniowych. Przy ocenie zgodności z (unijnymi) środowiskowymi normami jakości dla niklu państwa członkowskie mogą uwzględnić istniejące wcześniej naturalne stężenia tła w tych jednolitych częściach wód. Oznacza to, że przed ustaleniem, czy stężenia są zgodne z obowiązującymi normami jakości, państwa członkowskie mogą „obniżyć" wartość stężeń o wartość naturalnego stężenia tła.

— W przypadku wód podziemnych, jeżeli naturalne stężenia tła niklu w jednolitej części wód podziemnych, na którą wpływa wydobycie niklu, są wysokie, należy je uwzględnić przy ustalaniu wartości progowej do celów określania dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

4. **W jaki sposób wykorzystanie stref mieszania może stanowić ułatwienie w wydawaniu pozwoleń bez uszczerbku dla osiągnięcia ogólnego celu dyrektywy?**

Przepisy prawne:

Art. 2 pkt 10 i art. 10 ramowej dyrektywy wodnej oraz art. 4 dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości.

Interpretacja Komisji:

O ile to możliwe, najprostszym i najbardziej gospodarnym sposobem eliminowania zanieczyszczenia wody jest działanie u źródła. Systemy kontroli zrzutu ścieków zazwyczaj projektuje się w taki sposób, aby stężenie substancji zanieczyszczających w przyjmującej jednolitej części wód nie przekraczało obowiązujących norm jakości. Dopuszcza się jednak rozcieńczenie w pobliżu punktu zrzutu. Wynika to z faktu, że w przypadku niektórych rodzajów działalności przemysłowej może nie być możliwe zmniejszenie stężenia jednej lub kilku substancji zanieczyszczających w ściekach poniżej środowiskowej normy jakości, co prowadzi do przekroczenia obecnych stężeń substancji zanieczyszczających w pobliżu punktów zrzutu.

Prawodawstwo, w szczególności art. 4 dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości, umożliwia państwom członkowskim wyznaczenie proporcjonalnych „stref mieszania" przylegających do punktów zrzutu, w których to strefach dopuszczalne jest przekroczenie środowiskowych norm jakości dla substancji zanieczyszczającej pochodzącej z danego punktu zrzutu, pod warunkiem że ogólne wyniki z pozostałych punktów monitorowania w jednolitej części wód (poza strefą mieszania) potwierdzają, że nie ma to wpływu na przestrzeganie tych norm w reszcie jednolitej części wód powierzchniowych, i że spełnionych jest szereg powiązanych kryteriów. W związku z tym strefy mieszania są efektywnym narzędziem radzenia sobie z nowymi źródłami zanieczyszczenia. Jak wyjaśniono w powiązanych wytycznych Komisji ([28]), warunkiem wstępnym stosowania stref mieszania byłoby zapewnienie podjęcia wszystkich możliwych działań ochronnych, które nie byłyby nieproporcjonalnie kosztowne, w celu uniknięcia pogorszenia stanu chemicznego. Oznaczałoby to co najmniej, że operatorzy wdrażają najlepsze dostępne techniki mające zastosowanie na podstawie dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych oraz, w miarę możliwości, stosują jeszcze bardziej rygorystyczne kontrole emisji w celu spełnienia środowiskowych norm jakości. W przypadku wielu sektorów w państwach członkowskich od dawna uwzględnia się ścisły związek między zrzutami z instalacji objętych dyrektywą w sprawie emisji przemysłowych a (nie)zgodnością ze środowiskowymi normami jakości i sposobem rozwiązania tego problemu w procesie wydawania pozwoleń. Należy zwrócić należytą uwagę na możliwy wpływ na obszary chronione lub wrażliwe (np. obszary wody pitnej).

Chociaż prawodawstwo wyraźnie przewiduje to jedynie w odniesieniu do substancji priorytetowych, dla których normę jakości określono na poziomie UE, państwa członkowskie powinny stosować tę samą zasadę i powiązane kryteria, przez analogię, do zrzutów substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy ze źródeł punktowych. Nie wszystkie państwa członkowskie korzystają z tej elastyczności, tj. możliwości tworzenia stref mieszania, ponieważ jest to jedynie opcja („mogą") przewidziana w dyrektywie. Może to utrudniać wydawanie pozwoleń na nową działalność, mianowicie w przypadku, gdy w pobliżu planowanej instalacji znajduje się punkt monitorowania, który nieuchronnie uchwyciłby przekroczenia wynikające z nowych zrzutów.

Przykład:

— W razie gdyby w wyniku nowej działalności wydobywczej zrzuty ścieków górniczych do pobliskiej jednolitej części wód powierzchniowych mogły prowadzić do przekroczenia środowiskowych norm jakości w odniesieniu do co najmniej jednej substancji zanieczyszczającej w pobliżu punktu zrzutu, zachęca się właściwy organ do wyznaczenia strefy mieszania, w której przekroczeń środowiskowych norm jakości w odniesieniu do tych substancji nie uwzględnia się w ocenie stanu wód lub w której nie prowadzi się monitorowania, pod warunkiem zapewnienia, aby stan jednolitej części wód jako całości nie uległ pogorszeniu.

([28]) Aby wesprzeć wdrażanie, Komisja opublikowała wytyczne techniczne pt. „Wyznaczanie stref mieszania zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 2008/105/WE" (C(2010) 9369).

5. **Czego wymaga ramowa dyrektywa wodna w zakresie wydawania pozwoleń?**

Przepisy prawne i odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości:

Art. 4 ust. 1 i 7 ramowej dyrektywy wodnej.

Odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości: wyroki: z dnia 1 lipca 2015 r., Weser, C-461/13, i z dnia 28 maja 2020 r., Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

Interpretacja Komisji:

Trybunał Sprawiedliwości zinterpretował art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i)–(iii) ramowej dyrektywy wodnej w ten sposób, że państwa członkowskie są zobowiązane – o ile nie zostanie przyznane odstępstwo – do odmowy wydania zezwolenia na pojedynczy projekt, jeżeli może on spowodować pogorszenie stanu jednolitej części wód powierzchniowych lub jeżeli zagraża osiągnięciu dobrego stanu/potencjału wód w terminie określonym w dyrektywie. Ramowa dyrektywa wodna nie określa szczegółowych wymogów proceduralnych dotyczących wydawania zezwoleń na nowe projekty (takich jak procedury wydawania pozwoleń, zezwoleń itp.) ani też nie wskazuje szczegółów oceny, takich jak wymogi informacyjne. W celu uproszczenia oceny istotne z punktu widzenia ramowej dyrektywy wodnej mogłyby być łączone i przeprowadzane w ramach oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku gdy projekty podlegają ocenie oddziaływania na środowisko na podstawie kilku aktów prawa UE, w tym na podstawie dyrektywy OOŚ ([29]) i dyrektywy siedliskowej ([30]) ([31]).

Orzecznictwo ([32]) stanowi, że w przypadku wielu projektów, w odniesieniu do których można wykluczyć pogorszenie stanu wód, wystarczająca może być kontrola przesiewowa lub „test zastosowania" na podstawie art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej. „Kontrola przesiewowa" gwarantuje, że oczekiwany wpływ planowanego projektu (z uwzględnieniem działań ochronnych) na potencjalnie dotknięte części wód zostanie określony z wystarczającą pewnością (biorąc pod uwagę zasadę ostrożności).

W związku z tym przed udzieleniem zezwolenia właściwy organ państwa członkowskiego musi ustalić z wystarczającą pewnością, że projekt nie spowoduje pogorszenia stanu wód ani nie zagrozi osiągnięciu ich dobrego stanu/potencjału. Decyzję tę należy podjąć na podstawie należycie udokumentowanych dowodów przed rozpoczęciem projektu. W wielu przypadkach pierwsza kontrola przesiewowa mogłaby umożliwić szerokie filtrowanie i identyfikację projektów, które w sposób oczywisty nie będą miały wpływu na stan/potencjał jednolitej części wód.

Ponieważ projekt zostanie poddany kontroli przesiewowej tylko na etapie planowania, prawdopodobnie zostanie ona przeprowadzona w oparciu o ocenę ekspercką uwzględniającą wpływ podobnych projektów w przeszłości lub w drodze modelowania możliwych skutków. Przed podjęciem decyzji, czy na projekt może zostać wydane zezwolenie, w celu sprawdzenia zgodności z kryteriami określonymi w art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej dogłębnej ocenie musiałyby zostać poddane jedynie projekty, w przypadku których oczekuje się pogorszenia stanu.

Przykład:

— Jeżeli właściwy organ może stwierdzić, w tym na podstawie informacji uzyskanych od operatora, że w przypadku planowanego projektu (np. ze względu na zastosowanie działań ochronnych, które powinny być jednym z jego nieodłącznych elementów) nie oczekuje się pogorszenia stanu ani zagrożenia dla osiągnięcia dobrego stanu/potencjału, nie ma potrzeby, aby właściwy organ powoływał się na art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej i wykazywał, że warunki przewidziane w tym artykule spełniono, i na projekt może zostać wydane zezwolenie.

6. **W jaki sposób w dyrektywie uwzględnia się nowe zrównoważone formy działalności gospodarczej?**

Przepisy prawne i odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości:

Art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej; sekcja 1.4.3 załącznika V do ramowej dyrektywy wodnej.

Odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości: wyroki: z dnia 1 lipca 2015 r., Weser, C-461/13, i z dnia 28 maja 2020 r., Land Nordrhein-Westfalen, C-535/18.

([29]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

([30]) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

([31]) Aby wesprzeć wdrażanie za pomocą przykładów i najlepszych praktyk, udostępniono tutaj niewiążące wytyczne techniczne dotyczące wdrażania art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej.

([32]) Trybunał odnosi się do (wstępnej) oceny jako etapu wstępnego (C-535/18) 62018CJ0535.

Interpretacja Komisji:

Ramowa dyrektywa wodna zezwala na odstępstwo od zasady zapobiegania pogarszaniu się stanu wód w odniesieniu do projektów, pod warunkiem że a) projekt leży w nadrzędnym interesie społecznym; b) podjęto wszelkie praktyczne kroki, aby ograniczyć niekorzystny wpływ; c) nie ma alternatyw korzystniejszych dla środowiska, które byłyby wykonalne i nie pociągałyby za sobą nieproporcjonalnych kosztów oraz d) powody są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu.

Z brzmienia art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej jasno wynika, że państwa członkowskie mogą powoływać się na to wyłączenie i nie naruszą prawa, jeżeli nieosiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego bądź niezapobieganie pogorszeniu się stanu jednolitych części *wód podziemnych lub powierzchniowych* jest związane z wydaniem zezwolenia dotyczącego dwóch rodzajów projektów:

a) „nowych zmian w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych lub zmian poziomu części wód podziemnych" lub

b) „nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka".

Pojęcie nowych „zmian w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych" wyklucza zmiany jej stanu chemicznego w wyniku zanieczyszczenia pochodzącego ze źródeł punktowych lub rozproszonych, w tym bezpośrednich zrzutów zanieczyszczeń. Gdyby jednak te nowe zmiany fizyczne pośrednio prowadziły do zmiany stężenia substancji zanieczyszczających już obecnych w odnośnej jednolitej części wód (np. w wyniku wzburzenia zanieczyszczonych osadów, które uwolniłoby do wody znajdujące się w nich substancje zanieczyszczające), oznaczałoby to pośrednie pogorszenie stanu chemicznego, do którego mogłoby mieć zastosowanie wyłączenie. Jeżeli chodzi o pojęcie „nowych zmian poziomu części wód podziemnych", miałyby one miejsce np. w przypadku, gdyby taka zmiana wiązała się pośrednio z uwolnieniem substancji chemicznych z warstw skalnych, co skutkowałoby pogorszeniem lub przyczyniło się do wzrostu stężenia istniejącego zanieczyszczenia.

W przypadku „nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka" dyrektywa dopuszcza jedynie pogorszenie stanu *wód powierzchniowych* z bardzo dobrego do dobrego. Oznacza to, że wyłączenie nie ma zastosowania do projektów, które pogorszyłyby stan ekologiczny jednolitej części wód powierzchniowych poniżej poziomu dobrego. Oznacza to również, że wyłączenie nie ma zastosowania do projektów, które skutkowałyby pogorszeniem stanu chemicznego ([33]). Wynika to z faktu, że stan chemiczny jest klasyfikowany jedynie jako „dobry" lub „zły" i nie ma czegoś takiego jak „bardzo dobry" stan chemiczny.

Przykłady:

— W przypadku nowych działań związanych z pogłębianiem w obrębie tej samej jednolitej części wód, wiążących się z uwolnieniem substancji chemicznych, których nie wykryto wcześniej podczas pobierania próbek wody, ponieważ były uwięzione w osadach, takie pogorszenie stanu chemicznego w danej jednolitej części wód powierzchniowych może być uzasadnione ze względu na konieczność przeprowadzenia robót umożliwiających działalność podstawową.

— Jeżeli pobór wody prowadzi do zmian poziomu wód podziemnych, które pośrednio skutkują uwolnieniem zanieczyszczeń, wynikające z tego pogorszenie stanu chemicznego może być uzasadnione.

7. **Jakie nowe wyłączenia wprowadzono w ostatnim okresie i w jaki sposób można je stosować w przypadku projektów w sektorach górnictwa i obróbki metali lub w przypadku innych projektów pogarszających stan chemiczny?**

Przepisy prawne i odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości:

Art. 4 ust. 7a i 7b niedawno zmienionej ramowej dyrektywy wodnej.

Interpretacja Komisji:

Dyrektywą (UE) 2026/805 wprowadzono dwa nowe wyłączenia w celu uwzględnienia krótkoterminowego wpływu na jednolite części wód oraz pogorszenia stanu chemicznego w wyniku przenoszenia substancji zanieczyszczających bez ogólnego wzrostu zanieczyszczenia. Wyłączenia te wprowadzono na podstawie praktycznych doświadczeń państw członkowskich wynikających z wdrażania, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne i ułatwić wydawanie zezwoleń na projekty, nawet jeśli powodują one pewne pogorszenie stanu chemicznego. Te nowe wyłączenia ułatwią w szczególności wydawanie zezwoleń na nowe projekty w zakresie górnictwa lub obróbki metali.

([33]) W kontekście wspólnej strategii wdrażania na podstawie ramowej dyrektywy wodnej opracowano niewiążące wytyczne nr 36 – „Wyłączenia z celów środowiskowych zgodnie z art. 4 ust. 7".

Uproszczona procedura w odniesieniu do projektów mających jedynie krótkoterminowy wpływ na jednolite części wód nie wymaga, aby projekt lub działalność stanowiły „nadrzędny interes społeczny", ani aby ich celów nie można było osiągnąć „innymi środkami, stanowiącymi znacznie korzystniejszą opcję środowiskową". Z zastrzeżeniem wiarygodnej oceny wstępnej („kontroli przesiewowej") można podjąć decyzję o realizacji nowego projektu, jeżeli stwierdzi się, że jego negatywny wpływ na jednolitą część wód nie będzie trwał dłużej niż jeden rok (w przypadku oddziaływania na elementy chemiczne lub fizykochemiczne) lub nie dłużej niż trzy lata (w przypadku oddziaływania na biologiczne elementy jakości). Rozpoczęcie realizacji projektu należy rozumieć jako fizyczne rozpoczęcie prac. W celu potwierdzenia krótkoterminowego charakteru wpływu wymagana jest weryfikacja *ex post*. Można wykorzystać istniejące rozwiązania w zakresie monitorowania ustanowione na podstawie załącznika V do ramowej dyrektywy wodnej. Jedynie w przypadku, gdy istniejące rozwiązania w zakresie monitorowania mogą być niewystarczające, należy je uzupełnić o dodatkowe monitorowanie *ad hoc*.

Druga procedura uproszczona, która również nie wymaga, aby projekt lub działalność stanowiły „nadrzędny interes społeczny", ***dotyczy*** konkretnych projektów lub działalności, które mogą spowodować ***pogorszenie stanu chemicznego*** jednolitej części wód ***w wyniku przeniesienia zanieczyszczonej już wody lub zanieczyszczonych już osadów*** (tj. zanieczyszczenia nie pochodzą z nowych zrzutów) z tej samej lub innej części wód powierzchniowych lub z części wód podziemnych do części wód powierzchniowych, bez powodowania wzrostu netto ładunku zanieczyszczeń i z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków. Przeniesienie powinno podlegać uprzednim regulacjom lub uprzedniemu zezwoleniu i nie powinny istnieć znacząco lepsze opcje dla środowiska ze względu na wykonalność techniczną lub nieproporcjonalne koszty. Należy podjąć wszystkie praktyczne kroki, w szczególności w miarę możliwości oczyszczanie wody i osadów, aby zminimalizować wpływ na przyjmującą część wód, i uniknąć wzrostu ogólnego ryzyka dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Przeniesienie może wpływać tylko na przyjmujące części wód, których stan chemiczny pod względem większości przenoszonych zanieczyszczeń już nie jest dobry, w szczególności pod względem przenoszonych najtrwalszych i zdolnych do bioakumulacji zanieczyszczeń, i oczekuje się, że w wyniku przeniesienia tych zanieczyszczeń stan lub potencjał ekologiczny takiej części wód nie spadnie do niższej klasy. Ponadto przeniesienie powinno być zakazane wokół wszelkich punktów poboru wody pitnej i nie powinno prowadzić do zwiększenia poziomu uzdatniania wymaganego do produkcji wody pitnej.

Oczekuje się, że wyłączenie to ułatwi realizację projektów, które wymagają przeniesienia zanieczyszczonych osadów lub wody w obrębie jednolitych części wód lub między nimi. Wyłączenie to umożliwia zatem państwom członkowskim wydawanie zezwoleń na projekty, które wcześniej nie były objęte zakresem art. 4 ust. 7.

Przykłady:

— Nowy przepis dotyczący krótkoterminowego wpływu mógłby zostać wykorzystany do ułatwienia prac budowlanych lub konserwacyjnych, w tym w kontekście projektów wydobywczych (np. most nad drogą wodną, infrastruktura ochrony przeciwpowodziowej, zrównoważone projekty mieszkaniowe itp.), które wpływają na chemiczne i fizykochemiczne elementy jakości oraz ekologiczne elementy jakości jednolitej części wód powierzchniowych jedynie przez krótki okres, z zastrzeżeniem spełnienia wyżej opisanych warunków prawnych. Może to być również istotne w odniesieniu do oceny działalności poszukiwawczej lub testowania nowych technologii o wyłącznie krótkoterminowym wpływie. Właściwy organ może zastosować to wyłączenie, jeżeli stwierdzi, na podstawie wiarygodnej oceny *ex ante* (np. w oparciu o wcześniejsze doświadczenia z podobnymi projektami, ocenę ekspercką lub modelowanie), że wszelki negatywny wpływ krótkoterminowy nie będzie wykrywalny już po upływie jednego roku lub, w przypadku biologicznych elementów jakości, po upływie maksymalnie trzech lat od rozpoczęcia realizacji projektu.

— Nowy przepis dotyczący przenoszenia zanieczyszczeń mógłby umożliwić budowę nowych budynków mieszkalnych, zakładów przemysłowych lub realizację projektów wydobywczych na silnie zanieczyszczonych obszarach, gdzie na przykład już zanieczyszczone wody podziemne muszą być pobierane i zrzucane do pobliskiej jednolitej części wód powierzchniowych, pod warunkiem m.in. że w przyjmującej części wód nie dojdzie do wzrostu netto ładunku zanieczyszczeń. Jak wspomniano powyżej, procedura uproszczona przewidziana w ramach tego wyłączenia nie wymaga uznania projektu lub działalności za leżące w nadrzędnym interesie społecznym. Właściwy organ będzie jednak musiał zapewnić, aby znany był skład wód lub osadów, które mają zostać przeniesione, oraz potwierdzić, że przyjmująca część wód już jest w złym stanie chemicznym pod względem większości przenoszonych substancji zanieczyszczających, w szczególności substancji najtrwalszych i zdolnych do bioakumulacji.

— W przypadku osadów z pogłębiania zrzucanych z jednej części wód do innej części wód może również nastąpić przeniesienie zanieczyszczonych osadów z jednej części wód powierzchniowych (lub jej części) do innej, pomimo wprowadzenia zanieczyszczeń. Jest to ważne np. na obszarach portowych, gdzie takie działania są prowadzone regularnie. Jest to możliwe, pod warunkiem że przyjmująca część wód jest już w złym stanie chemicznym pod względem większości przenoszonych substancji zanieczyszczających.

— Innym przykładem projektów/działalności, które mogłyby skorzystać ze stosowania tego wyłączenia, jest oczyszczanie części wód podziemnych po zamknięciu kopalni, kiedy zanieczyszczona woda jest wydobywana, oczyszczana w miarę możliwości, a następnie zrzucana do pobliskiej jednolitej części wód powierzchniowych. Jest to możliwe, pod warunkiem że przyjmująca część wód jest już w złym stanie chemicznym pod względem większości przenoszonych substancji zanieczyszczających.

8. **Jakie inne możliwości odnowienia/przedłużenia pozwoleń dla prowadzonej już działalności oraz istniejących instalacji przewidziano w ramowej dyrektywie wodnej?**

Przepisy prawne:

Art. 4 ust. 4 i 5, art. 10 i art. 11 ust. 3 i 5 ramowej dyrektywy wodnej.

Interpretacja Komisji:

Zgodnie z art. 11 ramowej dyrektywy wodnej państwa członkowskie są zobowiązane do ustanowienia wykazu obowiązkowych kontroli w odniesieniu do działań mających wpływ na jednolite części wód, aby osiągnąć zgodność z celami dyrektywy.

Obejmuje to np. wymóg, aby państwa członkowskie posiadały system uprzedniej regulacji, uprzedniego zezwolenia lub rejestracji oparty na obowiązujących ogólnie wiążących zasadach kontroli zrzutów ze źródeł punktowych (np. poszczególnych zakładów przemysłowych), które mogą powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych.

W art. 11 ramowej dyrektywy wodnej wymaga się również, aby kontrole te były regularnie poddawane przeglądowi i uaktualniane. Ponadto pozwolenia są często ograniczone czasowo i wymagają przeglądu, jeśli mają być przedłużone.

Co do zasady przy przeprowadzaniu takiego przeglądu lub uaktualnienia istniejącego pozwolenia nie ma potrzeby wydawania nowego uprzedniego zezwolenia zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej, ponieważ działalność już jest prowadzona, a także została uzasadniona i wydano na nią pozwolenie w momencie jej pierwszego ustanowienia.

Takie uprzednie zezwolenie zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej może być wymagane tylko w przypadku zmiany lub rozszerzenia działalności w sposób powodujący możliwe pogorszenie stanu części wód. Zmiany lub rozszerzenia istniejącej działalności, podobnie jak nowe projekty lub nowa działalność, mogą mieć wpływ na stan jednolitych części wód powierzchniowych (np. poprzez zrzuty) lub jednolitych części wód podziemnych (np. poprzez zmiany poziomu pogarszające ilościowy lub chemiczny stan wód podziemnych). Podobnie jak w przypadku wszelkiej działalności objętej art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej, właściwy organ będzie musiał ustalić, czy zmiany mogą potencjalnie pogorszyć stan wód, w związku z czym wymagają uzasadnienia zgodnie ze wspomnianym art. 4 ust. 7. Można to ocenić w drodze oceny wstępnej lub kontroli przesiewowej.

Jest to zgodne z niedawnym wnioskiem Komisji dotyczącym wydawania zezwoleń ([34]), doprecyzowującym procedurę, którą należy stosować w przypadku zmian lub rozszerzeń istniejącej działalności.

Podsumowując, prowadzona już działalność, która nie wiąże się z nowymi istotnymi pracami, podlega okresowym kontrolom wymaganym na podstawie art. 11 ust. 3 ramowej dyrektywy wodnej, bez konieczności uzyskania dodatkowego zezwolenia na podstawie art. 4 ust. 7 tej dyrektywy.

Ponadto w przypadku gdy na jednolitą część wód ma wpływ prowadzona już działalność utrudniająca osiągnięcie dobrego stanu, w tym stanu chemicznego, właściwe organy mogą skorzystać z wyłączeń czasowych na podstawie art. 4 ust. 4 lub z wyłączenia umożliwiającego ustalenie niższych celów środowiskowych (art. 4 ust. 5), z zastrzeżeniem zgodności z kryteriami określonymi w tym artykule. W przypadku gdy zezwolenia mają zostać poddane przeglądowi i ewentualnie uaktualnione, należy wziąć pod uwagę, czy nadal są spełnione kryteria dopuszczenia takich wyłączeń.

W szczególności, zgodnie z art. 4 ust. 4, właściwy organ może rozłożyć wdrażanie środków niezbędnych do osiągnięcia celów środowiskowych na kilka cykli planów gospodarowania wodami w dorzeczu, aż do końca 2027 r. ([35]) W przypadku przedłużenia terminu ze względu na „warunki naturalne" ([36]), tj. gdy można wykazać, że wprowadzono wszystkie środki służące osiągnięciu dobrego stanu, ale przyroda potrzebuje więcej czasu na poprawę swojego stanu, termin można jednak przedłużyć nawet na okres po 2027 r. Poza tym w przypadku norm jakości wprowadzonych dopiero w 2013 r. lub 2026 r. termin można przedłużyć o maksymalnie dwa dodatkowe cykle planów gospodarowania wodami w dorzeczu (normy jakości wprowadzone w 2013 r.) lub maksymalnie jeden dodatkowy cykl (normy jakości wprowadzone w 2026 r.), a zatem odpowiednio do końca 2039 r. lub do końca 2045 r.

([34]) Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie przyspieszenia ocen oddziaływania na środowisko (COM(2025) 984 final).

([35]) Zgodnie z art. 11 ust. 8 ramowej dyrektywy wodnej wszelkie nowe lub uaktualnione środki ustalone w ramach uaktualnionego programu muszą zostać wprowadzone w życie w ciągu trzech lat od ich ustalenia (np. do połowy każdego cyklu), ale skutki mogą pojawić się dopiero później (np. jeżeli termin przedłużono ze względu na możliwości techniczne i konieczne jest przeprowadzenie badania, badanie należy rozpocząć w połowie cyklu, ale wyniki można uzyskać dopiero na późniejszym etapie cyklu).

([36]) W art. 4 ust. 4 ramowej dyrektywy wodnej zezwala się państwom członkowskim na odroczenie terminu osiągnięcia zgodności do końca 2027 r. ze względu na możliwości techniczne, nieproporcjonalne koszty lub warunki naturalne; w przypadku warunków naturalnych termin osiągnięcia zgodności można odroczyć do jeszcze późniejszej daty, tj. gdy wprowadzono wszystkie niezbędne środki, ale przyroda potrzebuje więcej czasu na poprawę swojego stanu.

Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 5 ramowej dyrektywy wodnej państwa członkowskie mogą zmierzać do osiągnięcia mniej restrykcyjnych celów środowiskowych niż cele określone w art. 4 ust. 1 tej dyrektywy dla określonych jednolitych części wód, w przypadku gdy są one tak zmienione przez działalność człowieka lub warunki naturalne, że osiągnięcie tych celów byłoby niemożliwe lub nieproporcjonalnie kosztowne, pod warunkiem jednak, że państwa członkowskie wprowadziły wszystkie środki, które są wykonalne i nie pociągają za sobą nieproporcjonalnych kosztów, w celu zminimalizowania dalszego pogarszania się stanu wód. Oznacza to, że w odniesieniu do wszelkiej działalności wpływającej na tę jednolitą część wód właściwy organ zapewnił, aby pozwolenia były okresowo poddawane przeglądowi i, w razie potrzeby, uaktualniane zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami oraz aby wdrożono wszelkie działania ochronne, które nie są nieproporcjonalnie kosztowne. Należy również wziąć pod uwagę wymóg przyjęcia „łączonego podejścia" w odniesieniu do zrzutów do wód powierzchniowych zgodnie z art. 10 ramowej dyrektywy wodnej, który zobowiązuje właściwe organy do zapewnienia stosowania najlepszych dostępnych technik oraz zgodności ze wszystkimi celami i normami w zakresie jakości ustanowionymi na mocy wszelkich innych odpowiednich przepisów UE, a także do wprowadzenia w razie potrzeby bardziej rygorystycznych kontroli emisji.

W tym kontekście należy zauważyć, że niektóre wszechobecne trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne substancje, takie jak rtęć, mogą być obecne w jednolitych częściach wód w wyniku działalności historycznej (zanieczyszczenie historyczne). Jeżeli rozwiązanie problemu zanieczyszczenia historycznego nie jest możliwe lub jest nieproporcjonalnie kosztowne, można zastosować art. 4 ust. 5 ramowej dyrektywy wodnej.

Podsumowując, w przypadku istniejącej działalności, w tym działalności górniczej, podczas przeglądu pozwoleń lub zezwoleń mogą mieć zastosowanie inne wyłączenia. Oznacza to, że dopuszczalne jest przedłużenie terminów na okres po 2027 r. (jeżeli uzasadniają to warunki naturalne) i wyznaczenie, pod pewnymi warunkami, niższych celów środowiskowych na okres po 2027 r. Dostępne są dodatkowe wytyczne ([37]).

Przykłady:

— Państwo członkowskie wprowadziło środki mające na celu zatrzymanie lub znaczne ograniczenie zrzutów lub utraty substancji biogennych w związku z działalnością górniczą (np. przez zapewnienie, aby odpowiednie pozwolenie zawierało wymogi w tym zakresie). Biorąc jednak pod uwagę czas potrzebny na procesy naturalne, środki te mogą nie być odpowiednie, aby umożliwić poprawę stanu zmienionych części wód do 2027 r. Państwa członkowskie zastosują w odpowiednim planie gospodarowania wodami w dorzeczu przedłużenie terminu zgodnie z art. 4 ust. 4 i przedstawią podsumowanie wprowadzonych środków oraz harmonogram ich wdrożenia. Środki poddaje się przeglądowi w celu zapewnienia ich skuteczności, a potrzebę ich dalszego przedłużenia ocenia się w kolejnych planach gospodarowania wodami w dorzeczu.

— Prowadzona już działalność górnicza wiąże się ze zrzutami srebra, w odniesieniu do którego w przeglądzie z 2026 r. określono normę jakości z terminem zapewnienia zgodności do 2039 r. Jeżeli właściwy organ ustali, że normy jakości nie można wypełnić w tym terminie ze względu na możliwości techniczne lub nieproporcjonalne koszty, może on odroczyć termin zapewnienia zgodności do 2045 r. zgodnie z art. 4 ust. 4.

— Jednolita część wód powierzchniowych jest dotknięta historycznym zanieczyszczeniem rtęcią i nie istnieje żaden technicznie wykonalny środek umożliwiający spełnienie środowiskowej normy jakości do 2027 r. Stężenia będą zmniejszać się powoli i osiągać niższe poziomy (długo po 2027 r.) w wyniku rozproszenia i rozcieńczenia wodami opadowymi, co do których oczekuje się, że będą mniej zanieczyszczone, m.in. dzięki globalnym i unijnym wysiłkom na rzecz obniżenia emisyjności, działaniom podejmowanym w związku z Konwencją z Minamaty i przepisom UE dotyczącym rtęci. Mogą nie istnieć żadne alternatywne środki umożliwiające oczyszczenie jednolitej części wód lub środki takie mogą być nieproporcjonalnie kosztowne. W takim przypadku państwo członkowskie powinno rozważyć zastosowanie art. 4 ust. 5 i ustanowić niższy cel środowiskowy w odniesieniu do rtęci, dążąc jedynie do osiągnięcia najlepszego możliwego stanu wód.

— Wydobycie surowców krytycznych w danym miejscu lub działalność przemysłowa są prowadzone od dziesięcioleci, co ma pewien wpływ na dobry stan chemiczny jednolitej części wód powierzchniowych. Pozwolenie regulujące działalność gwarantuje już, że operator stosuje najlepsze możliwe środki w celu ograniczenia zrzutów do danej jednolitej części wód (lub, w stosownych przypadkach, że operator wywiązał się z wszelkich obowiązków w zakresie remediacji danego obszaru w związku z wcześniejszą działalnością), a właściwy organ stwierdza, że nie jest możliwe wprowadzenie dodatkowych środków, które byłyby wykonalne i nie byłyby nieproporcjonalnie kosztowne, w celu dalszego ograniczenia emisji do poziomu, który może zapewnić zgodność z istniejącymi środowiskowymi normami jakości. Państwa członkowskie powinny rozważyć zastosowanie art. 4 ust. 5 i ustanowić niższy cel środowiskowy w odniesieniu do przedmiotowych substancji zanieczyszczających, dążąc jedynie do osiągnięcia najlepszego możliwego stanu wód. Środki poddaje się przeglądowi w celu zapewnienia ich skuteczności, a potrzebę ich dalszego przedłużenia ocenia się w kolejnych planach gospodarowania wodami w dorzeczu.

([37]) W kontekście wspólnej strategii wdrażania na podstawie ramowej dyrektywy wodnej opracowano niewiążące wytyczne (Wytyczne dotyczące wyłączenia z celów środowiskowych. Wytyczne nr 20 – Urząd Publikacji UE).

— Istniejąca kopalnia wpływa na pobliską jednolitą część wód powierzchniowych poprzez zrzuty ścieków. Jednolita część wód podlega wyłączeniu na podstawie art. 4 ust. 5 ramowej dyrektywy wodnej. Pozwolenie podlega przeglądowi do celów rozszerzenia działalności wydobywczej. Od czasu udzielenia pierwotnego pozwolenia wprowadzono nowe technologie oczyszczania ścieków. Aby uniknąć sytuacji, w której przedłużenie spowoduje potencjalne pogorszenie stanu dotkniętych części wód, konieczne będzie zaktualizowanie pozwolenia w celu uwzględnienia dodatkowych działań ochronnych opartych na nowych technologiach. Jeżeli w rezultacie nie nastąpi pogorszenie stanu wód, nie ma potrzeby stosowania art. 4 ust. 7 w odniesieniu do powiększenia miejsca wydobycia. Ponadto przez uwzględnienie nowych technologii spełniony zostanie wymóg określony w art. 4 ust. 5, dotyczący zapewnienia osiągnięcia możliwie najlepszego stanu wód.

Załącznik, część A – Zanieczyszczenia o znaczeniu unijnym w wodach podziemnych

Termin zapewnienia zgodności – możliwe czasowe wyłączenie na podstawie art. 4 ust. 4 ramowej dyrektywy wodnej

Numer pozycji Załącznik I do ramowej dyrektywy wodnej	Nazwa substancji	Termin zapewnienia zgodności	Możliwe przedłużenie terminu
1	Azotany	2015	2027
2	Składniki czynne pestycydów, w tym ich odpowiednie metabolity, produkty rozpadu i reakcji	2015	2027
3	PFAS	2039	2045
4	Karbamazepina	2039	2045
5	Sulfametoksazol	2039	2045
6	Prymidon	2039	2045
7	Nieistotne metabolity pestycydów (nrMs)	2039	2045
8	Trichloroetylen i tetrachloroetylen (suma obydwu)	2039	2045

Załącznik, część B – Substancje priorytetowe w wodach powierzchniowych

Termin zapewnienia zgodności – możliwe czasowe wyłączenie na podstawie art. 4 ust. 4 ramowej dyrektywy wodnej

Numer pozycji Załącznik I do dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości	Nazwa substancji	Termin zapewnienia zgodności	Możliwe przedłużenie terminu
(1)	Alachlor	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015 (jeżeli występuje w państwie członkowskim)	2027
(2)	Antracen	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS = 2021	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS = 2033
(3)	Atrazyna	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015 (jeżeli występuje w państwie członkowskim)	2027
(4)	Benzen	2015	2027
(5)	Bromowane difenyloetery	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(6)	Kadm i jego związki (w zależności od klas twardości wody) (9)	2015	2027
(6a)	Tetrachlorek węgla	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015 (jeżeli występuje w państwie członkowskim)	2027
(7)	C_{10-13} chloroalkany	2015	2027
(8)	Chlorfenwinfos	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015 (jeżeli występuje w państwie członkowskim)	2027
(9)	Chloropiryfos (chloropiryfos etylowy)	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(9a)	Pestycydy cyklodienowe: Aldrin Dieldrin Endrin Isodrin	2015	2027
(9b)	DDT całkowity	2015	2027
	para-para-DDT	2015	2027
(10)	1,2-dichloroetan	2015	2027
(11)	Dichlorometan	2015	2027
(12)	Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP)	2015	2027
(13)	Diuron	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(14)	Endosulfan	2015	2027

Numer pozycji Załącznik I do dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości	Nazwa substancji	Termin zapewnienia zgodności	Możliwe przedłużenie terminu
(15)	Fluoranten	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(16)	Heksachlorobenzen	2015	2027
(17)	Heksachlorobutadien	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(18)	Heksachlorocykloheksan	2015	2027
(19)	Izoproturon	2015	2027
(20)	Ołów i jego związki	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033
(21)	Rtęć i jej związki	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(22)	Naftalen	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033
(23)	Nikiel i jego związki	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(24)	Nonylofenole (4-nonylofenol)	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(25)	Oktylofenol (4-(1,1′,3,3′-tetrametylobutylo)-fenol)	2015	2027
(26)	Pentachlorobenzen	2015	2027
(27)	Pentachlorofenol	2015	2027
(28)	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2013) = 2021 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2013) = 2033 Zmieniona EQS (2026) = 2039
	Benzo(a)piren	Jak wyżej	Jak wyżej
	Benzo(b)fluoranten	Jak wyżej	Jak wyżej
	Benzo(k)fluoranten	Jak wyżej	Jak wyżej
	Benzo(g,h,i)perylen	Jak wyżej	Jak wyżej
	Indeno(1,2,3-cd)piren	Jak wyżej	Jak wyżej
	Chryzen	2039	2045
	Benzo(a)antracen	2039	2045
	Dibenzo(a,h)antracen	2039	2045
	Fluoranten	2039	2045

Numer pozycji Załącznik I do dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości	Nazwa substancji	Termin zapewnienia zgodności	Możliwe przedłużenie terminu
(29)	Symazyna	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015 (jeżeli występuje w państwie członkowskim)	2027
(29a)	Tetrachloroetylen	2015	2027
(29b)	Trichloroetylen	2015	2027
(30)	Związki tributylocyny ([18]) (kation tributylocyny)	Początkowa EQS = 2015 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(31)	Trichlorobenzeny	Przeniesiono do wykazu substancji zanieczyszczających specyficznych dla dorzeczy 2015, jeżeli występuje w państwie członkowskim	2027
(32)	Trichlorometan	2015	2027
(33)	Trifluralina	2015	2027
(34)	Dikofol	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2039 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(35)	Kwas perfluorooktanosulfonowy (PFOS) i jego pochodne	2027	2039
(36)	Chinoksyfen	2027	2039
(37)	Dioksyny i związki dioksynopodobne	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2039 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(38)	Aklonifen	2027	2039
(39)	Bifenoks	2027	2039
(40)	Cybutryna	2027	2039
(41)	Cypermetryna	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2039 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(42)	Dichlorfos	2027	2027
(43)	Heksabromocyklododekan (HBCDD) ([24])	Początkowa EQS = 2027 Zmieniona EQS (2026) = 2033	Początkowa EQS = 2039 Zmieniona EQS (2026) = 2039
(44)	Heptachlor i epoksyd heptachloru	2027	2039
(45)	Terbutryna	2027	2039
(46)	17-α-etynyloestradiol (EE2)	2039	2045
(47)	17-beta-estradiol (E2)	2039	2045
(48)	Acetamipryd	2039	2045
(49)	Azytromycyna	2039	2045
(50)	Bifentryna	2039	2045
(51)	Bisfenol A (BPA)	2039	2045
(52)	Karbamazepina	2039	2045
(53)	Klarytromycyna	2039	2045

Numer pozycji Załącznik I do dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości	Nazwa substancji	Termin zapewnienia zgodności	Możliwe przedłużenie terminu
(54)	Klotianidyna	2039	2045
(55)	Deltametryna	2039	2045
(56)	Diklofenak	2039	2045
(57)	Erytromycyna	2039	2045
(58)	Esfenwalerat	2039	2045
(59)	Estron (E1)	2039	2045
(60)	Glifosat	2039	2045
(61)	Ibuprofen	2039	2045
(62)	Imidaklopryd	2039	2045
(63)	Nikosulfuron	2039	2045
(64)	Permetryna	2039	2045
(65)	Substancje per- i polifluoroalkilowe (PFAS) – suma 25	2039	2045
(66)	Srebro	2039	2045
(67)	Tiaklopryd	2039	2045
(68)	Tiametoksam	2039	2045
(69)	Triklosan	2039	2045
(70)	Suma substancji czynnych w pestycydach wymienionych w niniejszej tabeli	2039	2045